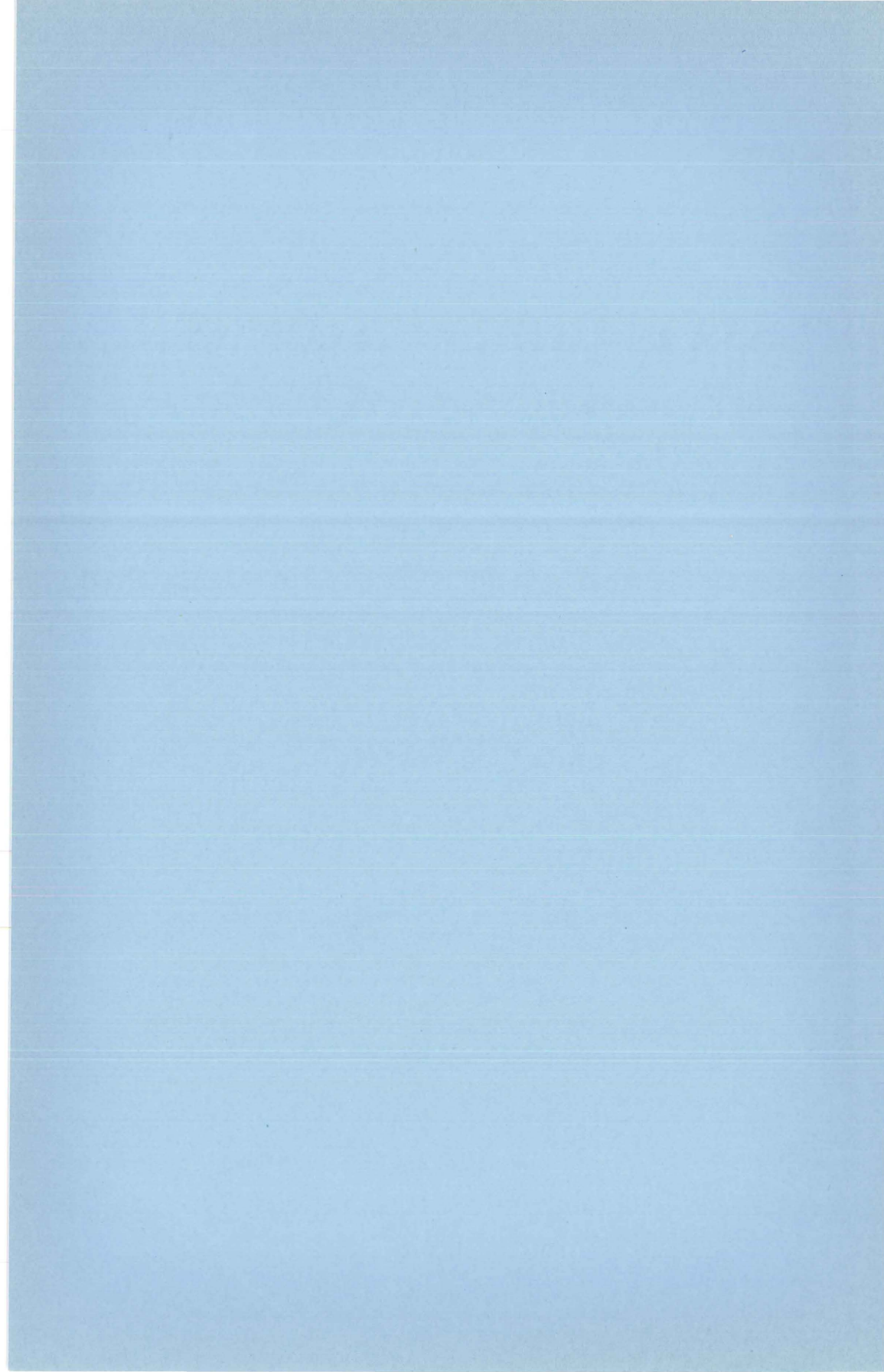

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1960—Nr. 8
1961

FISKERI-UNDERVISNINGEN 1960—1961

Utgitt av
FISKERIDIREKTØREN

A.s John Grieg Boktrykkeri, Bergen
1961

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier

~~1960~~—Nr. 8

1961

FISKERI-UNDERVISNINGEN

1960—1961

Utgitt av

FISKERIDIREKTØREN

A.s John Grieg Boktrykkeri, Bergen

1961

INNHold

	side
Alminnelige bemerkninger	5
Skoler:	
Statens Fiskarfagskule, Laksevåg	8
Statens Fiskarfagskule, Florø	10
Statens Fiskarfagskole, Aukra	11
Statens Fiskarfagskole, Bodø	13
Statens Fiskarfagskole, Honningsvåg	15
Eksamener ved fiskarfagskolene	17
Statens Kjølemaskinistskole, Trondheim	18
Yrkesskolen for fiskere i Sør-Trøndelag	19
Lærebruk:	
Statens Lærebruk, Vardø	21
Diverse kurser	28
Oversikt over den fylkesvise fordeling av søkere og elever ved de forskjellige linjer ved statens fiskarfagskoler for skoleåret 1960/61	30

ALMINNELIGE BEMERKNINGER

Som i beretningsåret 1959/60 har det under Fiskeridirektoratets administrasjon vært i gang 5 fiskarfagskoler, et lærebruk og en kjølemaskinist-skole.

Arbeidet i marken på Statens Fiskarfagskole, Gravdal, ble satt i gang høsten 1960 da tomter og grøfter m. v. ble utgravet. Reisingen av selve bygningene vil ta til høsten 1961. Skolen beregnes ferdig til høsten 1963.

Planene for nybygget til Statens Kjølemaskinist-skole, Trondheim, er godkjent. Arbeidet med reisingen av bygget beregnes igangsatt høsten 1961. Selve byggearbeidene er kalkulert til kr. 1.060.800. Av dette beløp er det for terminen 1961 bevilget kr. 400.000. I tillegg til selve byggeomkostningene er det beregnet anskaffet utstyr for kr. 580.000. Beløpet inkluderer bl. a. et F 22-anlegg av siste konstruksjon og et F 12-anlegg. Det siste skal også nyttes som varmpumpe til oppvarming av maskinlaboratoriet. Nybygget beregnes tatt i bruk høsten 1963.

Arbeidet med planleggingen av en fiskarfagskole i Trondheim i forbindelse med skoleanlegget på Ladehammeren har fortsatt og er stort sett ferdig. Skolen vil få et årlig elevbelegg på 60 elever, av disse 20 på fiskeskipperlinjen, 20 på motorpasserlingen (2 kurs) og 20 på kokkelinjen (2 kurs). Fiskarfagskolen vil få egne undervisningsrom, samlingsrom, kontor og til dels egne spesialrom. For øvrig er det forutsetningen at spesialrom og spesialutstyr skal nyttes i samarbeid med de andre maritime skolene i skolekomplekset. Fiskarfagskolen og kjølemaskinist-skolen vil få felles kontorassistent og felles lærerrom.

For lærebruket i Vardø er det i store trekk planlagt et nybygg som skal inneholde filetavdeling, fryserom, velferdsavdeling m. v. Bygget vil få et gulvareal på til sammen 820 m² fordelt på to etasjer. Bygget med det nødvendige tekniske utstyr er kalkulert til kr. 1.000.000, av dette faller kr. 600.000 på de bygningsmessige arbeider.

Samtlige fiskarfagskoler har i beretningsåret fått installert radar

samtidig som undervisning for prøve til radarsertifikat ble satt i gang for fiskeskippererelevne.

På grunnlag av foretatt vurdering av regnskapsopplæringen og lærebøkene i faget er en ny lærebok utarbeidd av kst. styrer Ottar Nordli anbefalt godkjent som lærebok for fiskarfagskolen. Læreboka som er utarbeidd i brevkursform er beregnet utgitt av Folkets Brevskole, Oslo, men slik at fiskarfagskolene får anledning til å kjøpe innbundne eksemplarer av kurset.

Det har ennå ikke lyktes å få manuskriptet til læreboka i hygiene revidert.

Lektor Einar Austlid har utarbeidd en ordliste for fiskar og sjømann. Fonna Forlag, Oslo, har sagt seg interessert i å utgi den.

De første opplagene av flere av lærebøkene i fiskerifagene for fiskarfagskolen er nå på det nærmeste utsolgt. Et par av lærebøkene er revidert og under utgivelse i nye opplag, og spørsmålet om revisjon og nytt opplag av andre er tatt opp. Til lærebøkene i praktisk fiskerilære er det utarbeidd supplementer som omfatter nytt stoff i faget. Det blir også foretatt revisjon i pensum i samsvar med utviklingen i praktisk fiske.

Foredrag på lydbånd har vært nyttet av fiskarfagskolene også i skoleåret 1960/61. Et par nye foredrag ble inntalt og tatt i bruk. Arbeidet med å skaffe lysbilder til skolene har fortsatt.

Handels- og Skipsfartsdepartementet har ikke sett det formålstjenlig foreløpig å fremme forslag om et maskinpassersertifikat. Fiskeridirektoratet har sendt saken til uttalelse til Norges Fiskarlag og rederiforeningene og vil på grunnlag av de innkomne uttalelser eventuelt ta spørsmålet opp igjen med departementet.

Det er overfor Fiskeridepartementet fremmet forslag om opprettelse av et sertifikat for fiskebåtstuerter. Det er forutsetningen at avlagt eksamen ved fiskarfagskolens kokkelinje skal danne grunnlag for å løse sertifikatet.

Den nye undervisningsplanen for lærebruket er vedtatt. Planen beregnes tatt i bruk når den nye filetavdelingen ved lærebruket står ferdig, rimeligvis fra begynnelsen av skoleåret 1963/64.

Navnet på lærebruket er endret til: Staten Lærebruk, Vardø.

Antall filmutlån i beretningsåret har vært ca. 80.

For å gjøre fiskarfagskolene mer kjent blant fiskerne ble det blant annet sendt skoleplaner, søknadsskjemaer og en plakat til samtlige lokale fiskarlag samtidig som lagene ble oppfordret til å omtale skolene på sine møter.

I januar 1961 ble det i Fiskeridirektoratet holdt et fellesmøte for styrerne ved fiskarfagskolene. Det ble behandlet følgende saker:

1. Pensum i fiskerifagene.
2. Regnskapsundervisningen, lærebøker m. v.
3. Radarundervisningen.
4. Moderne navigasjonsinstrumenter. Bør skolene utstyres med Loran og Decca Navigator?
5. Lærebøker i regning, lovkunnskap og helselære.
6. Eksamensordningen.
7. Egne eksamensoppgaver i navigasjon til fiskeskippereksamen.
8. Budsjettene, spesielt undervisningskontoen.
9. Regnskapsordningen.
10. Krav til utdanning av styrere og lærere?
Krav for eventuelle utdanningsopprykk.
11. Instruks for styrere og lærere (inspeksjonsplikt, undervisningsplikt, fagkrets, skoleårets lengde).
12. Opplysningsvirksomhet.
13. Forkurset.
14. Opptakingsvilkårene, spesielt vedrørende vandelsattest.
15. Øvelsesfartøy.
16. Gymnastikk- og svømmeinstruksjon.
17. Ordensreglement. Eventuell revisjon, supplerings- tilleggsreglementer.
18. Film og lydbånd.
19. Problemer med integrering av de audiovisuelle hjelpemidler i undervisningen.
20. Kurser for lærere.
21. Kurser av alle slag.
22. Den nye skoleordningen.
23. Førsteopplæringen av fiskere.
24. Erfaringer ved hold av sengtøy o. l.
25. Kockelinjen, erfaringer ved kosthold o. l.
26. Eventuelt.

I møtet deltok samtlige styrere, navigasjonskonsulent Per Christensen og representanter for Fiskeridirektoratet.

Utgiftene ved forannevnte møte ble dekket av bevilgningen til stipendier til lærere. Det ble dessuten av bevilgningen ytt følgende stipendier:

Avdelingsformann Johan Pedersen, Vardø, til studieopphold ved A/S Findus, Hammerfest.

Bryggeformann Arthur Vebestand til studiebesøk ved forskjellige fiskeribedrifter langs kysten.

Lærer Armand Bjerke, Honningsvåg, til deltakelse i engelskkurs i Oslo.

Lektor Peder Høidal, Aukra, til besøk av fiskerimessen i Bergen. Dessuten ble stipendiemidlene nytted til å sende en representant fra fiskarfagskolene til fellestmøtet i Stavanger for rektorene ved navigasjonsskolene.

For midler bevilget til kurs for lærere ble det 6.—16. juli 1960 arrangert et kurs i radar for å perfektionere fiskarfagskolenes navigasjonslærere til lærere i radar. Kurset ble holdt på Bergens Sjømannsskole med overlærer Tor Stuland som leder. Følgende deltok i kurset: Styrer Odd Kristensen, Honningsvåg; navigasjonslærer J. Grønbeck, Honningsvåg; navigasjons- og fiskerilærer Aron Rørvik, Bodø; styrer J. L. Grønbeck, Kyrksæterøra; styrer Karl Brobak, Aukra; navigasjons- og fiskerilærer Konrad Kvernøy, Laksevåg. Navigasjonslærer Sverre Remøy, Florø, har senere gjennomgått et tilsvarende kurs i Ålesund.

SKOLER

Statens Fiskarfagskule, Laksevåg.

Skolens råd, det faste personalet og en del av timelærerne har vært de samme som før. Som nye timelærere i engelsk og nynorsk på fiskeskipperlinjen fra høsten 1960, ble engasjert framhaldsskolelærer Harald Storlid, og lærer Svein Haukaas. Videre har skolen fått ny timelærer i radiotelefoni, nemlig radiolærer Odd Martin Johansen. Det ble nytted timelærere i radiotelefoni, norsk, engelsk, hygiene og lovkunnskap. Dessuten har Walther Bødtker Johannesen undervist ved et kurs i sveising på motorlinjen.

Til kurset på fiskeskipperlinjen meldte det seg i alt 29 søkere, hvorav ble opptatt 21 elever. Gjennomsnittsalder var 21 år. Til motorpasserkurset høsten 1960 hadde skolen i alt 18 søkere, hvorav ble opptatt 10 elever. Gjennomsnittsalderen var her 22 år. Til vårkurset 1961 hadde det meldt seg i alt 20 søkere, hvorav ble opptatt 11 elever. Gjennomsnittsalderen var her 19 år. Kokkekurset høsten 1960 hadde 14 søkere, hvorav 10 ble opptatt som elever. Gjennomsnittsalder 20 år. Vårkurset hadde 10 søkere, men av de innkalte elever møtte bare 7 fram. Gjennomsnittsalderen på vårkurset var 28 år.

Fiskeskipperelevene, unntatt to som hadde radiotelefonisertifikat fra før, gjennomgikk et kurs i radiotelefoni. Samtlige kursdeltakere avla eksamen og fikk sertifikat.

Det er holdt følgende spesialforedrag ved skolen: Vitenskapelig konsulent Olav Aasen: Merking av sild. Vitenskapelig konsulent dr. phil. K. Wiborg: Om skjell. Fiskerikonsulent M. Halaas: Praktiske fiskeriforsøk. Vitenskapelig konsulent Arne Revheim: Makrellfisket

med film. Vitenskapelig konsulent Finn Devold: Om sildeundersøkelsene. Banksjef H. Rogne: Om statens fiskarbank.

Dessuten har det vært nyttet en del spesialforedrag på lydbånd, og vært framvist en rekke undervisningsfilmer som omfattet fagkretser for samtlige 3 linjer.

Skolens elever har deltatt i følgende ekskursjoner: Fiskerimessen i Bergen. Ombord i «Universal Star». Ombord i instrumentskipet «Laila Rookh II» med demonstrasjonstur på Byfjorden. B. M. V., Solheimsviken. «Union» og Norsk Motor. B. M. V., Laksevåg. Fiskerimuseet i Bergen. Havforskningsinstituttet og Akvariet. Ombord i ny hekktråler «Hekktind». 2 dager ombord i K. N. M. «Pingvin» (instrumentskip) med demonstrasjonsturer i farvannet rundt Bergen.

Laksevåg Indremisjons Musikkforening har i år som tidligere disponert et par kvelder på skolen til andakt for elevene, musikkunderholdning og bevertning. I samarbeid med marinens idrettsvelferdsoffiser har der vært arrangert weekendturer med skiundervisning på Kvamskogen. Elevene har vært medlemmer av Skoleteateret i Bergen og har overvært en rekke forestillinger.

De av elevene som ikke kunne svømme har deltatt i et svømmekurs over 3 uker, arrangert av Bergens Svømme- og Livredningsselskap i det nye Sentralbadet i Bergen.

Et lag fra skolen deltok ved den årlige kapproing på Vågen. Det sikret skolen 2 sølvpokaler og dessuten en aksje i en stor vandrepokal for båt med beste tid. Hver av deltakerne fikk ellers et lite sølvbeger og diplom.

I skoleåret 1960/61 har der vært utført følgende vedlikeholdsarbeider:

Utvendig maling og utskifting av vinduer i motoravdelingen. Vanlig vedlikehold som lakking og maling av elevrom og klasserom og ganger, samt verksted. Utskiftet drikkefontene i motoravdelingen og omlagt et rør i vask. Skifting av spiral i varmtvannsbereder i hovedbygg, samt kraner på oppvaskmaskin og diverse annet rørleggerarbeid. Planting og vanlig gårdsdrift. Innlagt radar med utstyr med oppbygging av plattform og fast jernleder på taket.

Ved fiskeskippereksamen strøk 1 elev i navigasjon og ved motorpassereksamen i desember 1960, 1 elev, og motorpassereksamen i juni 1961 2 elever, således at det samlede antall uteksaminerte elever i skoleåret 1960/61 er 55 av opptatte 59 elever.

Helbredstilstanden ved skolen har vært god, bortsett fra et par mindre tilfelle av vannkopper og forkjølelssykdommer. Skolen har i år som tidligere år hatt besøk av en rekke representanter fra skoler og fiskerinæringen i inn- og utland.

Statens Fiskerifagskule, Florø.

Funksjonstida for rådet ved skulen gjekk ut 51. desember 1960, men både formannen, fylkesmann N. Schei, og rådsmedlemene Andr. Hammerseth og Per Hjertenes, Måløy, vart oppnemnde på ny. Som personlege varamenn vart oppnemnde Johan Seim, Rognaldsvåg, for A. Hammerseth og Svein Torvanger, Bremanger, for Per Hjertenes. Skulestyrar O. H. J. Molnes hadde framleis sjukepermisjon, og lektor Ottar Nordli har fungert som styrar også i dette skuleåret. Dei faste lærarane og funksjonærane ved skulen har vore dei same som før. Skulen har hatt timelærar i rekning for kokkeklassa, og desse timane har lærar Per Svardal hatt. Han har også gjeve instruksjon i livredning for elevane ved skulen. Til denne instruksjonen har han nytta ei dokke som Kinn Sparebank, Florø, har gjeve til skulane i distriktet.

Det hadde meldt seg 10 søkjarar til kokkekurset som tok til 15. august, og alle møtte fram. Også til andre kokkekurset hadde det meldt seg 10 søkjarar, men på grunn av sjukdom møtte ein av søkjarane ikkje fram. Til fiskeskipperlina hadde det meldt seg 8 søkjarar som fylte krava til opptaking, og av desse møtte 7, men ein av desse måtte snart slutte på grunn av sjukdom. Både på kokkelina og på fiskeskipperlina hadde skulen elevar frå andre fylke, slik at talet på søkjarar frå Sogn og Fjordane ikkje er stort. Det er like vel ikkje færre som søkjer til skulen frå fylket no enn før, men tilgangen frå andre landsdelar har minka mykje i dei seinare åra. Gjennomsnittsalderen ved opptakinga var 19 år på fiskeskipperlina og 19,5 år på kokkelina.

Alle elevane vart undersøkte av skulelækjaren då dei kom til skulen, og helsetilstandet ved skulen har vore godt. Skulelækjaren har ført helsetilsyn i kjøkenet og internatet gjennom heile skuleåret.

Elevane på skulen var om bord i «G. O. Sars» og fekk demonstrert dei instrumenta og maskinane som denne båten har. Elles har elevane vore på vitjing på Ankerløkkens Mek. Verksted og slipp i Florø. I september var skulen på tur til Bergen for å vitje fiskerimessa og for å få kjennskap til det nye akvariet. I undervisninga har skulen nytta film, lysbilete og lydband.

Eksamen i radiotelefoni vart halden i desember 1960, og dei andre eksamenane vart halde til vanleg tid. Skulen har tatt i bruk det nye radarapparatet, og elevane på fiskeskipperlina tok radareksamen til vanleg tid. Til fiskerieksamen var det ein elev som ikkje greidde prøva, men han kom godt gjennom navigasjonseksamen, og etter godkjenning frå navigasjonskonsulenten fekk han kystskippereksamen av 1. klasse. Ein elev greidde ikkje prøva i navigasjon; han fekk prøva

seg til kystskippereksamen av 2. klasse, men han greidde ikkje denne eksamen heller. Denne eleven viste liten trott gjennom heile skuleåret. På kokkelina var det ein elev på vårkurset som ikkje greidde eksamen, elles var det jamt gode resultat både på haustkurset og på vårkurset.

Utanom det som gjekk med til den daglege undervisninga, har løyvinga til undervisningsmiddel vore nytta til innkjøp av navigasjonsinstrument, til fysikkapparat og til undervisningsmiddel for reiskaps- og sjømannsarbeid. Elevane på fiskeskipperlina har fått høve til å vera med å fella og montera ein reketrål.

Lærarane og elevane var til stades på årsmøtet for Sogn og Fjordane Fiskarlag, der vitskapleg konsulent Olav Åsen heldt foredrag om resultat frå merking av pigghå.

Den ekstraordinære løyvinga til opp-pussing vart nytta til å gje det store klasseromet ei grundig vøling. Då denne løyvinga ikkje strakk til for dette, vart noko av utgiftene dekte frå det vanlege vedlikehaldsbudsjettet. Elles er det utført vanleg naudsynt vedlikehald som lakking av golv og liknande.

Statens Fiskerfagskole, Aukra.

De fast ansatte lærere og funksjonærer har vært de samme som før.

Det ble oppnevnt følgende nye råd for skolen for tidsrommet 1. januar 1961 til 31. desember 1963:

1. Fylkesmann Erling Anger, Molde, formann.
2. Oppsynsjef Andreas L. Giske, Ålesund, med varamann skolestyrer Paul Breivik, Aukra.
3. Fisker Ragnvald Rasmussen, N. Bjørnsund, med varamann Harald Dønheim, Vestsmøla.

En har i år hatt Mads A. Hjertviksten som timelærer i redskapsarbeid. I radiotelefoni, helselære og praktisk elektrisitetslære har en hatt samme timelærere som året før.

Til fiskeskipperkurset meldte det seg i alt 37 søkere, men noen av disse var for unge. 30 elever ble opptatt, men 2 møtte ikke fram da de kom så sent hjem fra tur. Til forkurset meldte det seg 20 elever. Det ordinære kurs tok til 1. september med 28 elever. En elev sluttet på grunn av sykdom. Alle elevene fikk eksamen i radiotelefoni. En elev ble frarådet å gå opp til fiskeskippereksamen og 2 strøk til denne eksamen. De øvrige 24 fikk fiskeskippereksamen og radareksamen. 3 elever tok 2. klasse kystskippereksamen. Gjennomsnittsalder for elevene på fiskeskipperlinjen var 21 år.

På motorpasserlinjen var det til høstkurset 16 søkere, 10 elever ble tatt opp, en elev møtte ikke opp. Til vårkurset meldte det seg 14 søkere, 10 ble tatt opp. En elev klarte ikke å følge med i undervisningen og ble sendt hjem. Alle som gikk opp besto eksamen. Gjennomsnittsalder på motorpasserelevene var 20 år for begge kull.

Sunnhetstilstanden blant elevene har vært god. Ved skoleårets begynnelse ble alle funksjonærer og elever skjermbildefotografert.

Elevlaget har heller ikke i år vært særlig aktivt, men noen møter og kosekvelder med underholdning har det vært holdt.

Elevene har vist god oppførsel, og det har vært godt forhold mellom elevene og mellom lærere og elever.

Skolen har i året hatt besøk av følgende foredragsholdere:

Inspektør Meløy fra Esso holdt foredrag og viste film om de forskjellige slags oljer. Herr Reitan, representant for Bergens notforretning orienterte om syntetiske trådsorter og knuteløst notlin. Ingeniør Widerøe fra Fagertun Fabrikker, Drammen, kåserte og demonstrerte en ny type plastflottører for garn og nøter. Disponent Røsok fra Romsdals Fiskevegnfabrik, Molde, demonstrerte oppblåselig redningsflåte for elever og lærere. Representant for «Møretrygd» Ole A. Vasdal har holdt 3 foredrag om forsikring av fiskefartøyer og fiskeredskaper. Dr. Wiborg fra Fiskeridirektoratets Havforskningsinstitutt holdt foredrag om ymse sorter skjell og skjellskrapning. Elever og lærere fikk høve til å komme ombord i havforskningsfartøyet «Peder Rønnestad», og bese skipet.

Skolen har også hatt besøk av Norsk Rikskringkasting, og kom med i et ungdomsprogram over riksnettet og i lokalsending over Vigra kringkaster. Skolen har ellers hatt besøk av en skoleklasse fra Molde Høgre Almenskole og av en skoleklasse fra Fræna.

Begge kurs på motorpasserlinja har vært på ekskursionsstur til Brunvoll Motorfabrikk i Molde. Marinens øvingsfartøy «Pingvin» besøkte skolen i to dager og elevene fikk demonstrert elektroniske instrumenter og fikk også høve til å trene seg på disse. En nyttet da også høve til å avlegge et besøk på Steinshavn og fikk bese Sæbjørnsens hvalstasjon, filetskjærings- og fryseanlegg, samt Huse's mekaniske verksted for hydraulisk ankerspill.

Skolen har dessuten hatt besøk av overarkitekt Sigurd Trøim fra Statens Bygge- og Eiendomsdirektorat og overingeniør Hans Tveitsme og ingeniør Kjell Jacobsen fra Fiskeridirektoratet. De beså skolens bygninger og utstyr.

Elever og lærere var innbudt og deltok i Romsdals Fiskarlags årsmøte i Molde, og skolen fikk da også besøk av kontorsjef Kr. Bratland ved Fiskeridirektoratet.

Undervisningen har i år som ellers vært supplert med film, lysbilder og lydbåndopptak.

Navigasjonslærer Peter Hånes som har vært ved skolen siden den tok til i 1939 skal nå slutte etter nådd aldersgrense.

I fjor høst fikk en innredet rom i første etasje i hovedbygningen til radar og andre elektroniske instrumenter. Radaren ble installert før jul. Ellers har en utført nødvendig reparasjons- og vedlikeholdsarbeid så langt bevilgningen strakk til.

Statens Fiskerifagskole, Bodø.

I skoleåret 1960/61 har rådet hatt samme sammensetning som tidligere. De faste funksjonærer og betjeningen har vært som året før. I den ledige stilling som navigasjonslærer ble ansatt Joachim Grønbech som tidligere har vært lærer i tilsvarende stilling ved skolen i Honningsvåg. Han overtok her ved skolen sist i oktober 1960. I den ledige lektorstilling ble ansatt lektor Finn Hobæk som tiltrådte fra skoleårets begynnelse.

Til det nye skoleåret hadde det meldt seg 25 elever med papirene i orden. Dertil en rekke forespørsler og noen søkere som ikke kunne ordne sine papirer tilfredsstillende. Ved skolens begynnelse møtte det opp 23 elever. En av disse sluttet etter kort tid og gikk over til vanlig yrkesskole.

Til forkurset som begynte 17. august, møtte det 12 elever. Ved kurset ble det undervist i norsk, regning og noe engelsk. Ved forkurset synes det å være en passende ordning med 2 timer norsk, 3 timer regning og 1 time engelsk pr. dag.

I likhet med tidligere år ble eksamen i radiotelefoni avvirket til jul. Ved den skriftlige eksamen i fiskerifagene var det en som ikke besto prøven i havlære, og ved eksamen i navigasjonsfagene strøk 2 av elevene. To har til hensikt å kontinuere til høsten, mens den tredje er rådet til å ta kystskippereksamen av 2. klasse først og eventuelt senere mer krevende eksamener. Etter dette har altså 19 av de 22 elever gjennomført og bestått eksamen på vanlig måte. For første gang har vi i år hatt spesiell eksamen i radar. Samtlige 19 elever har bestått prøven og fått sine radarsertifikater.

Som helhet ligger inneværende års kull omtrent middels an. Det har imidlertid vært et usedvanlig godt forhold mellom elevene i dette kullet og det samme har vært tilfelle når det gjelder forholdet til skolen, idet vi aldri har hatt så lite bry med overholdelsen av skolens reglement. Sunnhetstilstanden har vært helt tilfredsstillende blant

elevene i skoleåret og de har gjennomgått den vanlige legekonsultasjon med vaksinerings o. l.

Vi har i år hatt 2 elever fra Finnmark, 3 fra Troms og 17 fra Nordland fylke.

Elevenes aldersforskjell har i år vært omtrent som før. Det har vært et godt kull å arbeide med og elevene har vært flittige og strevsomme hele året.

I likhet med tidligere år har skolen bygget ut samlingen av undervisningsmidler ytterligere, men budsjettposten til dette formål er for liten, noe den har vært i mange år. Ved ekstrabevilgning har skolen i år fått radaranlegg, noe som vil styrke undervisningen i vesentlig grad. I likhet med tidligere har foredrag og ekskursjoner støttet undervisningen. Foruten en rekke fagfilmer har det også vært vist en god del undervisningsfilmer i forbindelse med elevlaget. Lysbilder er meget benyttet i undervisningen, og vi har også etter hvert fått en god del faglige foredrag på lydbånd. De viktigste forelesninger o. l. som har vært holdt i skoleåret er: Fiskerikonsulent Magnus Berg, 2 forelesninger med lysbilder om laks. Sekretær Olsen, 5 forelesninger om fiskernes organisasjon. Demonstrasjoner og øvelser i legging av bandasjer ved Kåre Hunstad.

Av ekskursjoner har elevene vært med på følgende: Ombord i «Skomvær II» og «Johan Hjorth». Lofottur med «G. O. Sars». Besett den nye «Hekktind». Besett Rapp-fabrikken. Besett meteorologiske flytårn.

Som vanlig har skolen hatt besøk fra andre skoler og enkeltpersoner.

Dette er andre året vi praktiserer ordningen med fiskeskipper-eksamen. I hovedtrekkene synes den å virke tilfredsstillende. Det er imidlertid meget viktig at man hele tiden er villig til å følge opp og ta inn nytt stoff som er verdifullt og gi tilsvarende avkall på foreldet stoff. Som også nevnt i fjor, er imidlertid den nye eksamensordningen svært omfattende og tidskrevende. Det er å håpe at man er i stand til å finne fram til en noe smidigere ordning samtidig som den fortsatt blir betryggende nok. Skolen har alltid sett det som en viktig oppgave å koordinere fagene mest mulig slik at man unngår f. eks. dobbel-behandling og at undervisningen som helhet derved styrkes. På dette område er det alltid nok å arbeide med. Når det gjelder de enkelte fag, synes praktisk fiskerilære med tilvirkning å være det som skaper de største problemer når man ser hen til behovet slik det er i dag. Vi håper at en omlegging som nå er foreslått vil gi et bedre resultat.

Som en prøveordning fikk vi Direktoratets tillatelse til å legge

opp undervisningen med 7 sammenhengende skoletimer daglig fra kl. 8—14,25. Vår erfaring er at denne ordningen har virket tilfredsstillende både for elevene og lærerne. Skolen har lyst til å prøve denne ordningen videre.

Skoleåret var ferdig i og med eksamen i radar den 28. juni.

Umiddelbart etter skoleårets slutt var det også i år tanken å avholde et spesialkurs i tråling, men kurset må utsettes da det meldte seg for få deltakere.

Skolens bygninger og utstyr har vi holdt i alminnelig forsvarlig stand.

I likhet med tidligere har forholdene for øvrig ved skolen vært tilfredsstillende på alle hold.

Statens Fiskerifagskole, Honningsvåg.

Skolens råd har vært det samme som i fjor. Det har vært holdt 5 rådsmøter og behandlet 5 saker.

Cand. mag. Carlos Christophersen ble høsten 1960 tilsatt som ny lektor ved skolen. Han har sagt opp sin stilling ved skoleårets slutt. Navigasjonslærer J. Grønbech sluttet i oktober for å overta ny stilling som navigasjonslærer ved fiskerifagskolen i Bodø. I hans sted ble tilsatt herr Alf Haugsnes som navigasjons- og fiskerilærer.

I skoleåret har elektrotekniker Odin Øien undervist i praktisk elektrisitetlære, banksjef Ola N. Aas i lovkunnskap, helsesøster Jonny Olsen i hygiene og helselære og bademester Robert Dahl i svømming.

Alle lærere og elever er blitt pirquetprøvet og gjennomlyst.

Skolen har i løpet av året hatt 17 elever på fiskeskipperlinjen, 21 på motorpasserlinjen (10 på høstkurset og 11 på vårkurset) og 17 elever på kokkelinjen (7 på høstkurset og 10 på vårkurset).

Etter eget ønske fikk en av fiskeskipperelevene tillatelse til å slutte skolen på grunn av sykdom i familien. På grunn av langvarig sykdom sluttet også en kokkelev under vårkurset.

Det har ikke forekommet arbeidsulykker av noen art, og elevenes oppførsel har vært tilfredsstillende.

Gjennomsnittsalderen for fiskeskipperne var ca. 22 år, for motorpasserne ca. 20 år, og for kokkene ca. 26 år.

Av nye læremidler som er kommet i løpet av året vil en nevne radar, anatomiske plansjer, generator og apparattavle med tilbehør til den praktiske elektrisitetsundervisning, og diverse læremidler til fysikkundervisningen.

Også i år har elevene på alle tre linjer foretatt ekskursjoner ombord i en rekke fartøyer som har anløpt havnen, og til stedets fiskeri-

bedrifter. Alle fiskeskipperelevene og kokk- og motorpasserelevene på vårkurset har vært ombord i «Johan Hjorth» og «G. O. Sars». Fiskeskipperelevene var en dag om høsten med «Thor Iversen» for demonstrasjon av en-båts fireliners flytetral, og to dager i mai ute med samme fartøy på instrumentøvelser, inklusiv asdic. Turene med «Thor Iversen» må fremheves som særlig vellykkede.

Følgende spesialforelesninger er blitt holdt: Fiskerikonsulent Olav Dragesund en forelesning om sildeundersøkelser og småsildefiske. Dr. med. Henrik Seyffarth en forelesning: «Slapp av og bli frisk». Cand. real. Per Svendsen en forelesning om alger i sjøen. Fiskerikonsulent Magnus Berg fem forelesninger om laks og ørret. Styrer P. Hognestad en forelesning om sildefiskets naturgrunnlag. Stipendiat Dag Møller en forelesning om loddas biologi. Vitenskapelig assistent Steinar Olsen en forelesning om resultatet av de senere års kveiteundersøkelser. Konsulent i «Simrad», E. Knutsen, en forelesning om elektroniske fiskesøkingsinstrumenter. Vitenskapelig konsulent L. Midttun en forelesning om asdic og ekkolodd til fiskesøking, og en forelesning om temperatur og fiskefordeling i Barentshavet.

I samarbeid med stedets avdeling for folkeakademiet, har elevene dessuten hatt anledning til gratis å overvære følgende foredrag: Oberst W. Due: «Forskjellige oppfatninger om kunst». G. W. Seyerstedt: «De senere års politiske utvikling i den nære Orient».

Svømming er blitt innført som obligatorisk fag ved skolen fra høsten 1960.

Av større utbedrings- og vedlikeholdsarbeider i skoleåret vil en nevne utvidelse og oppussing av stuen i styrerleiligheten.

Som før har skolen også i år hatt besøk av en rekke personer og delegasjoner.

Lærer A. Bjerke har fått permisjon fra den 10. juni til og med 15. august for å ta del i et sommerkurs i pedagogikk ved Universitetet i Oslo.

17 elever avla radiotelefonieksamen den 2. desember 1960 med telegrafbestyrer R. Killi som sensor.

Radarkurset ble avsluttet med eksamen den 28. juni.

En elev strøk til fiskeskippereksamen, og fire må kontinuere i navigasjonsfagene. Til kokkeksamen i desember strøk to elever og til kokkeksamen i juni strøk to. Til motorpassereksamen i desember en elev, og til motorpassereksamen i juni strøk fire.

Eksamener ved fiskarfagskolene.

Til *fiskeskippereksamen* gikk det opp 92 elever (21 i Laksevåg, 6 i Florø, 26 på Aukra, 22 i Bodø og 17 i Honningsvåg). 13 elever besto ikke eksamen.

I fiskerifagene skriftlig ble det gitt følgende oppgaver på begge målføre:

Havlære: Om dybdeforholdene i Norskehavet, Barentshavet, Nordsjøen og langs vår kyst. Gjør rede for hvordan dybdene måles og nevner hvorfor det er viktig å kjenne dybdeforholdene.

Praktisk fiskerilære: Om småkvalfangst.

Fiskeribiologi: Biologien til sei, hyse og lyr.

Besvarelsene i havlære ble underkastet norsksensur.

Som sensor i skriftlige fag fungerte de vitenskapelige konsulentene Finn Devold og Jens Eggvin og fiskerikonsulent Kaare Halmø. Sensor i norsk var overlærerne Peder Haaland og Johannes Knag.

Sensorer i fiskerifagene muntlig og i navigasjonsfagene var:

I Laksevåg: Vitenskapelig konsulent Olav Dragesund, styrer Sigurd Gabrielsen og avdelingssjef Ø. Dannevig Hauge.

I Florø: Vitenskapelig konsulent Kaare Gundersen og kapteinene O. Batalden og Are Svardal.

På Aukra: Undervisningskonsulent Bjørn Myklebust, havnefogd H. Natvig og havneassistent A. Einang.

I Bodø: Vitenskapelig assistent Johs. Hamre, havnefogd Thorleif Hallin, havnebetjent Agnar Nilsen og skipsinspektør Gunnar Kufaa.

I Honningsvåg: Cand. real. Knut Jørgensen og havnefogd Erling Hafto.

Motorpassereksamen ble i skoleåret avlagt av i alt 80 elever (21 i Laksevåg, 18 på Aukra, 21 i Honningsvåg og 20 på Kyrksæterøra). 8 elever strøk til eksamen.

Sensorer var overlærer Anders Søyland og overlærer Eva Børnes i Laksevåg, kontorsjef O. M. Bolsønes og skolestyrer Paul Breivik på Aukra, maskintekniker Øyvind M. Olsen og lærer Åsmund Pedersen i Honningsvåg, driftsassistent Ingv. Helland og lærerinne Johanne Kjønsvik på Kyrksæterøra.

Kokkeeksamen ble avlagt av i alt 53 elever (17 på Laksevåg, 19 i Florø og 17 i Honningsvåg). 5 elever strøk til eksamen.

Sensorer var stuert Nils Høie og overlærer Eva Børnes i Laksevåg, stuert Peder Olsen (høstkurset) og stuert Hjalmar Lothe (vårkurset) og lektor Arne Bondhus i Florø, direktør Sverre Værnø og lærer Åsmund Pedersen i Honningsvåg.

Statens Kjølemaskinistskole, Trondheim.

Rådet for skolen og de faste funksjonærer har vært de samme som foregående år, mens det igjen har vært en del skifting av time-lærere. Bare i regning og fysikk underviste samme lærer som foregående år, laboratorieingeniør Leif Lundby. I fagene elektroteknikk og norsk ble det dessverre også nødvendig å skifte lærere i løpet av året. Tekniker Inge Kvål, som underviste i elektroteknikk, og som fikk ny stilling utenbys i november, ble etterfulgt av tekniker Kjell Alstad. Per Engesbak underviste i norsk til februar og ble for resten av skoleåret avløst av lærer Jon B. Drøpping. I faget maskinlære underviste sivilingeniør Jon O. Hovrud. På kjemikurset foreleste sivilingeniør Knut Draugsvoll. Førstehjelpskurset som vanlig holdt av lege H. Sejnæs.

Det meldte seg 108 søkere, og det ble tatt opp det faste antall på 20 elever. — Til og med varamann nr. 4 kom med. — Alle de som begynte fullførte skolegangen og besto eksamen.

En del av årsaken til den store søkningen var trolig den reklamen elevlaget drev for skolen ved sin brosjyre i forrige skoleår, men dels skyldes den at det er blitt lettere å finansiere skolegangen. Elevene får nå stønad fra arbeidsledighetstrygden etter de samme regler som til vanlig yrkesopplæring. I dette skoleåret hadde alle elever unntatt én stønad. Elevene får på samme betingelser som før lån og eventuelt stipend gjennom Statens lånekasse for studerende ungdom.

Fag og timetall har vært uforandret for den ordinære undervisning, men i tillegg ble det arrangert et gass-sveisekurs, som ble fulgt av 14 av elevene. Kurset ble ledet av tekniker Kjell Nilsen, Norsk Surstoff & Vandstoffabrik A/S. Han delte undervisningen med instruktør Rolf Sætherhaug. Elevene var delt i 2 grupper som hver fikk 2 timer undervisning pr. uke i 21 uker. Hovedvekten ble lagt på øving i sveising, særlig sveising av rør. Elevene fikk også prøve slaglodding av kobberrør. Undervisningen foregikk i maskinlaboratoriet på sveisebord forarbeidet ved skolen. Det er lite tilfredsstillende på grunn av rot og sot å holde sveisekurset i maskinlaboratoriet, men en regner med å kunne klare seg på denne måte inntil de nye lokaler på Ladehammeren tas i bruk.

Av foredrag har vi hatt bare de faste serier av tekniker Johs. Fotland, Fiskeridirektoratet, om automatikk, og av direktør C. M. Hillesund, Trondheim Slaktehus, om behandling av kjøttvarer. En regnet lenge med å få en fagmann fra utenbys bedrift til å holde en serie forelesninger om frysing av fisk, og var derfor tilbakeholden med forespørsel etter andre foredrag både på grunn av budsjetten og tiden.

Skoleåret må karakteriseres som et alminnelig godt arbeidsår med interesserte elever. Forkunnskapene hos elevene var som vanlig meget varierende, og dette setter også sitt preg på eksamensresultatene.

3 av elevene som var tatt opp på grunn av sin kjøletekniske praksis klarte bare så vidt eksamen. Her gjør seg også gjeldende at de fleste eksamensfagene er regnefag, og dersom en elev har vansker med å klare det teoretiske stoffet, vil dette gjøre seg gjeldende i alle fag, og faren for å stryke på grunn av for dårlig hovedkarakter er forholdsvis stor.

Også i år har elevlaget vært forholdsvis aktivt. Før jul ble det holdt et møte hvor tidligere elever var innbudt til diskusjon av undervisningen ved skolen og organisasjonsspørsmål. De fikk også laget et skolemerke som skal bæres av elever og uteksaminerte fra kjøle-maskinistiskolen.

Ved ekskursjonsturen til Oslo og omegn i tiden 1. til 6. mai ble besøkt følgende bedrifter: Oslo Fryseri A/S, Kværner Brugs Kjøleavdeling A/S, B. Risberg A/S, Drammen Jernstøperi og Mek. Verksted A/S, Drammens Slip og Mek. Verksted A/S (nybygg), Ski Mek. Verksted, Norges Kjøtt- og Fleskesentral, A/S Freia og Standart Telefon og Kabelfabrikk A/S. De to siste besøkte vi for første gang, og fikk samme fine mottakelse som ved de øvrige bedrifter og fikk hos den første se en omfattende anvendelse av kjøling i produksjonen og hos den annen seriefremstilling av hjemmefrysere og frysebokser. Også besøket hos Kjøtt- og Fleskesentralen bør nevnes på grunn av det imponerende fryselager som nå var tatt i bruk.

I Trondheim har vi besøkt de vanlige anlegg og fabrikker.

I september deltok instruktør Sætherhaug i et arrangement med yrkesorientering for marinens rekrutter. Styret Johansen deltok i januar i Norsk Kjøleteknisk årsmøte.

Skoleåret ble avsluttet med eksamen i tiden 23. til 30. juni. Sensorer var: Kjøleteknikk skriftlig og muntlig: instituttingeniør Torstein Nygård. Norsk: lektor Ingolf K. Ranum. Regning og fysikk, maskinlære: sivilingeniør Johan S. Aspen. Elektroteknikk: sivilingeniør Kaare Rønning.

Yrkesskolen for fiskere i Sør-Trøndelag.

Skolens styre har vært det samme som forrige år. De faste lærere har også vært de samme som før. Timelærer i fysikk og kjemi har vært lærer Leif Aune, Kyrksæterøra, mens time lærere i de øvrige fagene har vært som tidligere.

Antall søkere, opptatte og fremmøtte elever fordelte seg slik på de forskjellige kurs:

	Søkere.	Opptatt.	Fremmøtt.
Motorpasserkurs fra 15/8—60..	11	10	10*
Kokk-kurs fra 15/8—60	10	7	7
Motorpasserkurs fra 6/1—61	12	10	10
Navigasjonskurs fra 6/1—61	11	11	9*
Kokk-kurs fra 6/1—61..	6	6	6
Kokk-kurs fra 1/4—61..	2	2	1
Sum:	52	46	43

* En elev på motorpasserkurset fra 15/8—60 hadde deltatt i undervisningen på et tidligere kurs og tok eksamen nå.

To elever på navigasjonskurset sluttet etter kort tid.

Gjennomsnittsalderen for elevene ved motorpasserkursene var 18½ år. Ved navigasjonskurset 26 år og ved kokk-kursene 18 år.

Av elevene var 30 hjemmehørende i Sør-Trøndelag, 4 fra Møre og Romsdal, 1 fra Nord-Trøndelag, 5 fra Nordland og 1 fra Troms fylke.

Sunnhetstilstanden ved skolen har i løpet av året vært god, og det forekom bare ubetydelig fravær fra undervisningen på grunn av forkjølelse.

Skolens lokaler gjennomgikk vanlig ettersyn med maling og lakering av gulv m. m.

Elevene hadde i løpet av året flere ekskursjonsturer til skipsverftene på Kyrksæterøra. De var til stede ved sjøsetting og prøvekjøring av fartøyer og fikk da sette seg godt inn i fartøyenes maskineri og øvrige tekniske utstyr. Elevene ved motorpasserkursene deltok i turer til Trondheim hvor de besøkte Norges Tekniske Høyskole, Skipsmodelltanken og forskjellige tekniske bedrifter.

Skolens utstyr av verktøy, undervisningsmidler og læremidler ble komplettert etter hvert i løpet av skoleåret. Det ble anskaffet en del nytt servise til kjøkkenet, vesentlig av stål, samt en del nye kokekar.

Skolen fikk i løpet av året utlånt flere motorer fra private. Motorene ble reparert og overhaldt og elevene fikk dermed et godt tilskudd til praktisk øvelse i motorlære og metallsløyd.

Av filmer og billedbånd av forskjellig art ble det i alt vist 61 i løpet av året.

Elevene ble som tidligere år, innkvartert hos private i skolens nærhet. Sør-Trøndelag fylke sørget for gratis innkvartering. Elevene fikk stipend fra staten ved Yrkesopplæringsrådet. Det ble også gitt stipend fra Sør-Trøndelag Fiskarlag, Sør-Trøndelag fylke dekket underskuddet

ved kostutgiftene for elevene ved kokk-kursene. Det ble også gitt tilskudd til kostutgiftene for elevene ved de øvrige kurs.

Skoleåret ble avsluttet den 14. juni 1961.

LÆREBRUK

Statens Lærebruk, Vardø.

Lærebrukets råd har vært det samme som før. Det har vært holdt til sammen 8 møter i terminen.

Etter gjentatt utlysning av stillingen som undervisningsassistent ble kjemitekniker Torbjørn Pedersen ansatt og tiltrådte stillingen 1. oktober 1960. Kontorassistent Ulf Einmo sluttet i stillingen medio juli 1960, og som ny kontorassistent ble ansatt fru Bjørgun Jacobsen, som tiltrådte 1. september 1960. Husmor Ruth Martinsen ble fra 1. oktober 1960 innvilget permisjon i ett år for å overta stillingen som husmor ved Trondanes Folkehøyskole. Som vikar for husmoren ble ansatt fru Nanna Jørstad, Vardø. Fra 1. juni 1961 ble avdelingsformann Johan Pedersen midlertidig ansatt som sekretær og bokholder ved Lærebruket, og som vikar i ferskfisk-formannsstillingen ble fra samme dato ansatt hjelpekontrollør Albert Steffensen, Melbu. Ellers har Lærebrukets personale vært det samme som før.

I skoleåret er det avholdt et høstkurs med 15 elever, et vinter/vårkurs med 19 elever og et trankurs med 5 elever. Videre har det under vinter/vårkurset deltatt 1 hospitant i 1 måned for praktisk opplæring i filet- og saltfiskframstilling.

Elevene ved vinter/vårkurset og trankurset deltok i et 40 timers kurs i arbeidsledelse, arrangert av Vardø Husflidskole med instruktør fra Statens Teknologiske Institutt.

Gjennomsnittsalderen for elevene ved høstkurset var omlag 21 år, for vinter/vårkurset 20 år og for trankurset 34 år. En elev på vinter/vårkurset fullførte ikke kurset, grunnet sykdom.

Elevene ved de ordinære kursene har som tidligere fått elementær instruksjon i apparatur og tranutvinning ved skolens trananlegg. All undervisning har foregått i brukets lokaler, unntatt instruksjon i fryseapparatur, som har foregått på Fi-No-Tro's anlegg.

Råstofftilgangen var meget tilfredsstillende både under høst- og vinter/vårkurset. Sett på bakgrunn av tidligere år er det i terminen kjøpt inn ubetydelig råstoff fra andre tilvirkere. Årsaken til dette er til dels jevnt godt fiske både under høst-, vinter- og vårsesongen, og videre at en nå har fått tilknyttet bruket 2 båter på ca. 45 fot fra Vardø, som drives av svært driftige fiskere.

I løpet av terminen har det ikke vært noen nybyggingsvirksomhet. Av nytt utstyr har en fått ny hydraulisk klippfiskpresse, «Baader» skinnemaskin, og til internatet oppvaskmaskin. Dessuten har en fått nytt reserveaggregat. Til de tidligere innkjøpte Vasshaug-bord er det i terminen anskaffet nødvendig utstyr slik at en kan legge inn praktiske elevøvelser i kjemi- og fysikkundervisningen. Montering av klippfisktørkeriet er fullført. Det er også anskaffet nødvendige rister og traller for tørkeriet, som har vært brukt i undervisningen under vinter/vårkurset 1961. Det er ellers utført vanlig vedlikeholdsarbeid på utstyr, bygninger og anlegg.

Alle elever har bodd og fått full forpleining ved brukets internat. Forpleiningen har vært god, og det har ikke forekommet nevneverdige klager av noen art. Tvert imot uttrykker så vel elever som betjening tilfredshet med bolig- og forpleiningsforhold ved bruket. Elevene ved samtlige kurs har vært greie og vist god interesse både for den praktiske og teoretiske undervisning. Ingen uhell har funnet sted, og sunnhetstilstanden har vært gjennomgående god gjennom hele terminen bortsett fra litt influensa nå og da. Legekontroll av elever og lærere er foretatt etter gjeldende bestemmelser.

Elevlaget har arbeidet godt både under høst- og vinter/vårkurset, og det har vært arrangert regelmessige kosekvelder med film og annen underholdning.

Både den teoretiske og den praktiske undervisning er lagt opp etter de samme retningslinjer som tidligere. Under hele terminen har det vært benyttet 45 timers obligatorisk arbeidsuke, unntatt de første ukene av vinter/vårkurset da en benyttet spesielle teoridager à 6 timer.

Arbeidet med å tilrettelegge lærestoffet har fortsatt. Overingeniør Asbj. Johannesen har avsluttet utarbeidelsen av undervisningsstoffet i yrkeslære, som i den nærmeste framtid vil foreligge i manuskript for trykking. Som et supplement til yrkeslæren er det laget ca. 30 tekniske plansjer i tusj og farger på kartong i format A 1.

I påvente av innføring av eksamen ved skolen er det i terminen utarbeidd et nytt midlertidig avgangsbevis, som ble benyttet første gang under vinter/vårkurset og trunkurset.

Den praktiske opplæring utgjorde for høstkurset ca. 62 pst. og for vinter/vårkurset ca. 60 pst. av skoletiden, det vil si henholdsvis 383 og 494 timer pr. elev eksklusive eventuelt overtidsarbeid på fiskebruket.

Tiden fordeler seg på de enkelte avdelinger prosentvis slik:

	Høstkurs.	Vinter/vårkurs.
Avd. I. Fiskekai, mottak etc... ..	8,2	18,0
» II. Ferskfisk, filet, is etc... ..	39,0	32,0
» IIIA. Saltfisk, røkt fisk etc... ..	20,3	21,2
» IIIb. Rundfisk etc... ..	14,7	20,2
» IV. Tran	17,8	8,6
	100,0 pst.	100,0 pst.

Timefordeling ved de ordinære kurs:

	Høstkurs.	Vinter/vårkurs.
Teoretisk undervisning (yrkeslære, naturfag, fysikk, kjemi, regnskap m. v.) ..	236	341
Praktisk instruksjon og demonstrasjoner, øvelser på bryggekontor og kjøleanlegg	23	11
Praktisk demonstrasjon	3	0
Driftskontroll i kjemilaboratoriet	3	3
Praktisk instruksjon, øvelser og arbeid under veiledning og kontroll	383	494
	648	849

Tallene for teoretisk undervisning og driftskontroll viser gitte timer. De øvrige tall er gjennomsnitt pr. elev. Bryggekontorarbeid under vinter/vårkurset er medtatt i yrkeslæren.

Under både høst- og vinter/vårkurset ble det arrangert bedriftsbesøk her på stedet og i Hammerfest og Vadsø. Følgende bedrifter ble besøkt: Vardø Islager, Vardø Trananlegg, A/S Vega, Fi-No-Tro, Vardø Prod.lag, Brødr. Aarsæther, A/S Findus (høstkurset), Vadsø Sildoljefabrikk, Vadsø Hermetikkfabrikk.

Av de skriftlige rapporter som elevene har avgitt fra bedriftsbesøkene er det godt gjort at besøkene har vært lærerike og omfattet med stor interesse.

Gjennomsnittlig antall timer pr. elev til de viktigste arbeidsarter ved de enkelte avdelinger på høst- vinter/vårkurs.

	Kurs	
	Høstkurs	Vinter/ vårkurs
<i>Avd. I:</i>		
1. Mottak, veiing og sortering	7	42
2. Vedlikehold, redskaper og apparater	8	7
3. Kvalitetsbedømmelse, bløgging	4	4
4. Pakking ferskfisk	5	20
5. Sperring av fisk	3	15
<i>Avd. II:</i>		
1. Skjæring, skinning filet m. v.	95	97
2. Pakking, ising filet m. v.	10	9
3. Frysing filet, koldlagring	17	32
4. Emballasje m. v.	9	10
5. Betjening av kjølemaskiner	15	11
6. Demonstrasjon (behandl. av ferskfisk)	3	0
<i>Avd. III:</i>		
1. Flekking og rotskjæring	43	56
2. Vasking og salting	17	15
3. Omlegging	8	11
4. Sortering saltfisk	4	18
5. Tilberedning røkt fisk	15	11
6. Henging og pass av hjell	2	9
7. Sortering av tørrfisk	33	16
8. Pressing, rensing og stabling av tørrfisk	15	43
9. Tilberedning av klippfisk		10
<i>Avd. IV:</i>		
1. Mottak, måling og rensing av lever	5	3
2. Fyring og pass av damp og smeltekjel	8	6
3. Stiming og pass av dampkar, avfløtning	10	6
4. Pressing av varm grakse	7	4
5. Instruksjon, øvelser og separering med Titan-anlegg	21	13
6. Renhold av apparater, presseduker, lokaler og emballasje	9	5
7. Avtrekk av fat, etterfylling, sortering og levering av tran	2	3
8. Slamprøver	5	3

Antall timer pr. elev ved trankurset våren 1961:

1. Driftskontroll med demonstrasjoner og øvelser i det kjemiske laboratorium	53 timer
2. Teoretisk undervisning	116 »
3. Praktiske instruksjoner, øvelser og arbeid på trananlegget under veiledning og kontroll	258 »
	<hr/>
	427 timer

Den teoretiske undervisning omfatter:

1. Yrkeslære	34 timer
2. Kjemi	22 »
3. Fysikk	17 »
4. Regning	34 »
5. Teknologi	9 »

Yrkeslæren omfatter følgende emner:

1. Behandling og konservering av råstoff for tran, sildolje og fiske-melproduksjon.
2. Metoder for framstilling av tran (separatoranlegg).
3. Metoder og maskineri for framstilling av sildolje, fiske- og sildemel.
4. Lagring og behandling av produkter: tran, fiskeoljer, fiske- og sildemel.
5. Kvalitetskrav, lover og forskrifter ved produksjon og omsetning av fiskeoljer, fiske- og sildemel.

Teknologi omfatter:

1. Kjemisk teknologi i forbindelse med yrkeslæren. Stoffenes forhold og forandringer under produksjon og lagring.
2. Raffinering av olje. Herding.

Laboratoriearbeidet omfatter:

1. Øvelser i vanlige driftsanalyser ved produksjon av tran, sildolje, fiske- og sildemel.

Kjemi og fysikk omfatter:

1. Framholdsskolens pensum, med spesiell gjennomgåelse av det teoretiske grunnlag for driftskontrollen og yrkeslærens kjemi.

Bedriftsbesøk trankurset:

Vardø Trananlegg, A/S Vega. 4 dagers opphold ved Vadsø Sild-oljefabrikk.

Antall timer pr. elev til de enkelte arbeidsoperasjoner ved tran-
kurset.

1. Mottak, måling og rensing av lever	18 timer
2. Fyring og pass av dampkjel	26 »
3. Stiming og pass av dampkar, avfløting av tran	45 »
4. Pressing av varm grakse	3 »
5. Instruksjon, øvelser og separering med Titan-anlegg .	68 »
6. Instruksjon, øvelser og separering med De Laval-anlegg	38 »
7. Renhold av apparater, pressduker, lokaler og emballasje	32 »
8. Avtrekk av fat, etterfylling, sortering og levering av tran	28 »

258 timer

Avd. I — Fiskekai og ekspedisjon m. v.

Mottatt antall kg råstoff (1 liter lever regnes her lik 1 kg).

Råstoff	Høstkurs	Vinter/ vårkurs	Uten- om kur- sene	Total	
				Kvantum	Innkjøps- verdi
Torsk	121.651	311.877	1.523	435.051	363.960.63
Hyse	93.394	173.133	79.590	346.117	258.988.00
Kveite	1.557	638	—	2.195	5.796.50
Flyndre	—	158	—	158	323.75
Steinbit	198	1.359	—	1.557	856.35
Sei	14	20	—	34	21.76
Brosme	20	158	—	178	115.70
Blåkveite	5.776	26.170	—	31.946	22.770.08
Uer	113	174	—	287	198.03
I. Sum fisk	222.723	513.714	81.113	817.550	653.030.80
Torskelever	7.313	37.312	15	44.640	15.624.00
Hyselever	7.449	13.624	6.245	27.318	8.195.40
Fiskehoder			—		6.768.57
II. Sum biprodukter .	14.762	50.936	6.260	71.958	30.587.97
Sum tilsammen	237.485	564.650	87.373	889.508	683.618.77

Leveren er produsert til tran ved brukets trananlegg.

Det øvrige råstoff er fordelt på avd. II og III som etterfølgende tabeller viser.

Avdeling II — Ferskfisk.

Råstoff	Total kg	Høstkurset			Vinter/vårkurset			Utenom kursene		
		kg ialt	Iset	Filet	kg ialt	Iset	Filet	kg i alt	Iset	Filet
Torsk	143.951	79.721	33.855	45.866	63.724	38.944	24.780	506	506	—
Hyse	290.994	91.645	40.542	51.103	137.962	100.507	37.455	61.387	60.387	1.000
Kveite	2.195	1.557	1.557	—	638	638	—	—	—	—
Flyndre	383	198	198	—	185	185	—	—	—	—
Steinbit	1.373	14	14	—	1.359	1.359	—	—	—	—
Sei	20	—	—	—	20	20	—	—	—	—
Blåkveite	31.946	5.776	5.000	776	26.170	23.070	3.100	—	—	—
Uer	287	113	—	113	174	—	174	—	—	—
Tilsammen	471.149	179.024	81.166	97.858	230.232	164.723	65.509	61.893	60.893	1.000

Avdeling III — Saltfisk, tørrfisk, røket fisk.

Råstoff	Total kg	Høstkurset				Vinter/vårkurset				Utenom kursene			
		kg ialt	Saltet	Hengt	Røkt	kg ialt	Saltet	Hengt	Røkt	kg ialt	Saltet	Hengt	Røykt
Torsk	291.099	41.930	34.686	4.831	2.413	248.152	42.036	200.403	5.713	1.017	864	93	60
Hyse	36.920	1.749	—	595	1.154	35.171	—	32.546	2.625	—	—	—	—
Brosme	178	20	20	—	—	158	—	158	—	—	—	—	—
Tilsammen	328.197	43.699	34.706	5.426	3.567	283.481	42.036	233.107	8.338	1.017	864	93	60

DIVERSE KURSER

Navigasjonskurser (kystskipperkurser av 2. kl.).

Det har vært avholdt 4 kurser med stønad over fiskeribudsjetten. De fordeler seg fylkesvis slik:

Troms	1 kurs	17 elever
Nordland	1 »	12 »
Møre og Romsdal	1 »	15 »
Rogaland	1 »	8 »
	<hr/>	
	4 kurs	52 elever

Kurset i Troms ble avholdt ved Harstad Festning i tiden 21. november 1960—25. februar 1961 med Kristian Kristiansen som lærer.

Kurset i Nordland ble arrangert ved Narvik Festning i tiden 2. mars til 12. mai 1961 etter at elevene individuelt hadde arbeidet med brevkurser i navigasjon. Lærer var Kristian Kristiansen.

Kurset i Møre og Romsdal ble avholdt på Fjørtoft i tiden 12. september—15. desember 1960. Lærer var Nils Eilertsen. Elevene ved kurset fikk også orientering om førstehåndsbehandling av fisk.

Kurset i Rogaland ble avholdt i Åkrehamn i tiden 26. september—19. desember 1960 med Asbjørn Adolfsen og Egil Andreassen som lærere.

I tillegg til ovenfornevnte kurser har en arrangert eksamen for et kurs i Rørvik med 11 elever og for 4 privatister ved fiskarfarfagskolene.

Radiotelefonikurser.

Det ble avholdt 7 radiotelefonikurser med følgende fylkesvise fordeling:

Troms	3 kurs	34 elever
Nordland	2 »	24 »
Rogaland	2 »	21 »
	<hr/>	
	7 kurs	79 elever

4 av kursene med i alt 48 elever ble avholdt i militærforlegninger.

Trållkurser.

Med stønad over fiskeribudsjetten ble det i Rogaland avholdt to kurser i montering og reparasjon av trållredskaper, et i Egersund med 11 deltakere og et i Åkrehamn med 12 deltakere. Instruktører var henholdsvis Kåre Mong og Olav Hemnes. Hvert kurs hadde en varighet av ca. 100 timer.

Fiskeridirektoratet har medvirket ved arrangement av et kombinert trålkurs og fisketilvirkningskurs i Kristiansund. Kurset ble finansiert av sysselsettingsmidler. Ved kurset begynte 12 mann, alle arbeidsløse. I løpet av kurset sluttet 7 deltakere, slik at 5 fullførte kurset. Undervisningen omfattet 175 timer redskapsbehandling, 48 timer flekking, 24 timer filetering og 20 timer teori.

Asdic- og ekkoloddkurser.

Med assistanse fra A/S Simonsen Radio, Oslo, ble det høsten 1960 avholdt 3 kurser i asdic og ekkolodd, et kurs i Bergen med 17 deltakere, et i Ålesund med 18 deltakere og et i Tromsø med 21 deltakere. Hvert kurs varte i 8 dager fordelt med 3 dagers teoretisk undervisning, 2 dagers apparatøvelser i land og 3 dagers øvelser på sjøen. Leder for kursene var instrumentsjef Gudmund Vestnes, Fiskeridirektoratet.

Kurs i fisketilvirkning.

I Osen i Sør-Trøndelag ble det i tiden 24. mai til 16. juni avholdt et fisketilvirkningskurs. Det deltok 11 elever. Kurset ble ledet av ferskfiskkontrollørene Normann Sivertsen og Leif Winther, Trondheim.

Oversikt over den fylkesvise fordeling av søkere og elever ved de forskjellige linjer ved statens fiskerfagskoler for skoleåret 1960/61.

			Finmark	Troms	Nordland	Nord-Trøndelag	Sør-Trøndelag	Møre og Romsdal	Sogn og Fjordane	Hordaland m/Bergen	Rogaland	Tyskland	Færøyene	Sum
Laksevåg	Fiskeskipper	Søkere Elever						2	1	20 16	6 5			29 21
	Motorpassere	Søkere	Høst		2	3		3	2	7	1			18
		Elever	Vår Høst Vår				1		3 4 1	2 4 4	10 7 5	2 1 1		
Kokker	Søkere	Høst			2	1		2	2	7				14
	Elever	Vår Høst Vår				2	1	1 1	1 1	8 5 7	1			10 10 7
Florø	Fiskeskipper	Søkere Elever							4 3	1 2	2 1	1 1		8 6
	Kokker	Søkere	Høst	1			2	4	3	1				11
Elever		Vår Høst Vår	1 1 1	1 1		2	3 3 3	4 4 3	3 3 3	1 1 1	1	1	1	10 10 9
Aukra	Fiskeskipper	Søkere Elever		2 1	1		5 3	29 23						37 27
	Motorpassere	Søkere	Høst	1		3	1	1	13					16
Elever		Vår Høst Vår	1 1 1		1 1	1 2	2 8 5	5 8 1	3					14 9 10
Bodø	Fiskeskipper	Søkere Elever		2 2	4 3	20 17								26 22
Honningsvåg	Fiskeskipper	Søkere Elever		9 5	13 10	2 2								24 17
	Motorpassere	Søkere	Høst	3	9	2								14
		Elever	Vår Høst Vår	7 2 5	7 7 3	3 1 3	1							18 10 11
	Kokker	Søkere	Høst	1	3	6		1						11
Elever		Vår Høst Vår	6 1 4	2 1 1	8 4 5		1						16 7 10	
Sum	Søkere	Fiskeskipper	11	19	23	0	5	31	5	21	8	1		124
		Motorpassere	11	18	11	4	3	24	9	17	3			100
		Kokker	8	6	16	3	0	11	10	16	1	1		72
	Tilsammen	30	43	50	7	8	66	24	54	12	1	1	296	
	Elever	Fiskeskipper	7	14	19	0	3	23	3	16	7	1		93
Motorpassere		8	10	5	1	2	14	7	12	2			61	
Kokker		6	3	11	3	0	8	6	13	2	1		53	
Tilsammen		21	27	35	4	5	45	16	41	11	1	1	207	

